

Episcopul Justinian Teculescu la Eparhia Cetatea Alba – Ismail. Documente inedite

Cuvinte cheie: Episcopul Justinian Teculescu, Episcopia Cetatea Albă – Ismail, Basarabia, perioada interbelică

Key words: Justinian Teculescu Bishop, Diocese Cetatea Alba - Ismail, Bessarabia, interwar period

Abstract

In 1954, in the Episcopal function of the "Cetatea Albă" diocese – Ismail was elected Justinian Teculescu the Bishop of the Army. We publish the following documents, relating to this important action, from the Ministry of Cults and Arts Fund, recently given into the research circuit of the National Archives, the Central Historical Archives Department. Not before to present, even briefly, some social-political aspects about Bessarabia, in 1924, where the southern of this Romanian historical province, "Cetatea Albă" and Ismail counties were forming the mentioned Diocese.

Documents published in this article are part of the suite of those imposed by the existing rules on the election theme, the confirmation of the election and investment of a high-priest of the Romanian Orthodox Church, from the historical period studied.

La 7 noiembrie 1924, Marele Colegiu Electoral, întrunit în Palatul Adunării Deputaților (azi Palatul Patriarhiei) din București, l-a ales pe Episcopul Nectarie Catlarciuc (1875-1935) Arhiepiscop al Cernăuților și Mitropolit al Bucovinei, fiind instalat la Cernăuți la 10 noiembrie 1924, unde a arhipăstorit până la moarte. El fusese ales Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail la 29 martie 1923 și înscăunat la 20 mai 1923 cu ceremonialul cuvenit, în Catedrala Episcopală din Ismail¹.

În scaunul episcopal al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail a fost ales Episcopul Armatei Justinian Teculescu. Publicăm mai jos documentele aferente acestei importante acțiuni, din fondul Ministerului Cultelor și Artelor, recent dat în circuitul de cercetare la Arhivele Naționale, Direcția Arhivelor Istorice Centrale. Nu înainte de a prezenta, fie și succint, unele aspecte social – politice în legătură cu Basarabia, în anul 1924, unde sudul acestei provincii istorice românești, județele Cetatea Albă și Ismail, au format Eparhia amintită.

În toamna anului 1923, o delegație a Partidului Comunist din România, care era afiliat la Internaționala a III-a Comunistă, creată de V. I. Lenin în martie 1919, a fost chemată la Moscova și i s-a impus, după îndelungate discuții, să promoveze lozincă autodeterminării până la desprinderea de statul român a unor provincii istorice românești care se uniseră cu țara în 1918. Ca urmare, din februarie 1924, ziarele „Socialismul” și „Munkas”, organe centrale ale P. C. d. R., au

publicat articole în care se cerea deschis autodeterminarea, prin plebiscit, a Basarabiei și trecerea ei în componența U.R.S.S. Mai mult, la Viena, în 28 martie 1924, în cadrul conferinței româno-sovietice pe tema Basarabiei și recunoașterea de către U.R.S.S. a Tratatului de Pace de la Paris din 1920, ambasadorul U.R.S.S. la Berlin, Krestinski a făcut o declarație tranșantă: „Guvernul U.R.S.S. și, înaintea formării acestei Uniuni (constituită la 30 decembrie 1922 – n.n.), guvernele Republicii Socialiste Federative Sovietice a Rusiei și Republicii Sovietice Socialiste a Ucrainei, nu și-au dat niciodată consimțământul la încorporarea Basarabiei la România și consideră ocuparea acestei regiuni de către trupele române, efectuată în 1918, ocupație care durează până în prezent, ca o luare a Basarabiei cu forța și prin violență”².

În continuare, declarația ambasadorului sovietic clama: „Argumentele care justifică această luare cu forța, la care a recurs guvernul român, nu sunt deloc convingătoare. Nu este exact că Basarabia aparținea în trecut României, că a fost dezlipită în 1812 de Rusia și că încorporarea acestei regiuni în 1918 nu este decât un act de reunire cu România a unei părți integrale din această țară. Niciodată Basarabia nu a aparținut României. Teritoriile din care Basarabia actuală este compusă se găseau altădată sub puterea Turciei, în urma unor serii de războaie ruso – turce de la sfârșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea, au fost eliberate de această

dominație și în 1812 au fost încorporate la Rusia. În ceea ce privește statul român, el s-a format câteva zeci de ani mai târziu³.

La 20 iulie 1924, Comitetul Executiv al Internaționalei a III-a Comuniste a transmis o Circulară către Comitetele Centrale ale partidelor comuniste din Polonia, Lituania, Estonia, România, Cehoslovacia, Iugoslavia în care se arăta, între altele, că „proletariatul rus este amenințat de complicațiuni de război din partea României”⁴. Drept urmare, Comitetul Executiv al Cominternului „în urma rugăminții comuniștilor din Rusia Albă, Ucraina și România” a înființat în zona de graniță cu România și în sudul Basarabiei „detașamente armate” în care se vor concentra comuniștii „pentru luptele cu guvernele țărilor lor cu armele în mâini”⁵. Și ca totul să fie complet, bine pus la punct, la 8 august 1924, Cominternul a elaborat planul de declanșare a operațiilor „revoluționare” în România, în baza căruia teritoriul românesc a fost împărțit în cinci zone de operații, sudul Basarabiei, inclusiv localitatea Tatar-Bunar făcând parte din zona a doua, unde, „va trebui să aibă loc parte principală a revoluției”⁶.

Precizăm că operațiunile „revoluționare” s-au declanșat la 12 septembrie 1924 în comuna Nicolaevsk din județul Ismail și în alte localități vecine, situate în sudul Basarabiei spre Marea Neagră. Reprimare rapid de către forțele de ordine române, ele au reizbucnit puternic în Tatar – Bunar și în alte comune din județul Cetatea Albă, în zilele de 15 – 16 septembrie 1924. Trupele armatei române au acționat prompt, înfruntarea luând forme violente, cu morți și răniți de ambele părți. Ulterior au fost arestate circa opt sute de persoane suspecte, din care 287 au fost deferite justiției, iar 85 condamnate prin sentința din 3 decembrie 1925 a Consiliului de Război al Corpului 3 Armată Chișinău⁷.

La 12 octombrie 1924, guvernul sovietic a luat hotărârea înființării Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești, în stânga Nistrului, cu capitala la Balta, subordonată pe linie de stat și de partid Republicii Socialiste Sovietice Ucrainene⁸.

În 1981, în *Enciclopedia Sovietică Moldovenească*, apărută la Chișinău, se preciza, în legătură cu acțiunea „revoluționară” de la Tatar-Bunar din septembrie 1924, între altele, următoarele: „Răscoala a fost un răspuns direct la refuzul României regale de a accepta

propunerea sovietică, făcută la Conferința de la Viena (la 28 martie 1924, n.n.), de a se organiza un plebiscit în ținut. Răscoala a fost una dintre cele mai puternice acțiuni armate din Europa într-o perioadă când reacțiunea credea că de acum a reușit să obțină o stabilizare trainică și de lungă durată a capitalismului”⁹.

Iată, așadar, condițiile concrete social – politice în care are loc, la sfârșitul anului 1924, alegerea, investirea și instalarea Episcopului Justinian Teculescu ca episcop eparhiat al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail. Documentele pe care le prezentăm, îndeosebi cele două cuvântări, ale Regelui Ferdinand I și ale Episcopului Justinian Teculescu, la investirea acestuia la Palatul Regal din București, în 20 decembrie 1924, lasă să se întrevadă condițiile social – politice arătate, privitoare la Basarabia, la sudul Basarabiei, în special, în județele Cetatea Albă și Ismail unde fostul episcop al armatei române urma să arhipăstorească.

La 1 noiembrie 1924 Episcopul Justinian Teculescu împlinise 59 de ani. Numai unui ierarh cu bogata sa experiență ca preot și protopop de Alba Iulia (1901-1922), apoi ca episcop al Armatei (1923-1924) i se putea încredința o misiune atât de grea, ca arhipăstorirea în sudul Basarabiei, în județe Cetatea Albă și Ismail. Dar să prezentăm documentele inedite (15 în total, din care ultimele trei, doc. 13, 14, 15, precum și doc. 4 au fost reproduse (și) după „Monitorul Oficial”) în ordinea elaborării lor.

Pentru scaunul episcopal vacant al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, la 18 noiembrie 1924, la Ismail, s-au întrunit în ședință comună membrii Consistoriului Eparhial, ai Controlului Eparhial, alți 14 protoierei, preoți și diaconi din eparhie, în total 20 de persoane, și au discutat „chestia candidaților cari vor ocupa Scaunul Episcopal din Eparhia Cetății Albe – Ismail devenit vacant în urma alegerii P. S. Episcop Nectarie [Cotlarciuc] ca Mitropolit al Bucovinei”, întocmind un Proces-verbal al ședinței (*doc. 1*, anexat). Dactilograma Procesului-verbal a inclus inițial doar doi candidați: Arhiepiscopul Deonisie Ismaileanul, vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului și arhimandritul Galaction D. Cordon. Ulterior, în spațiul liber, după cel de al doilea candidat au fost adăugați (cu caracterele aceleiași mașini de scris) alți doi candidați: „P. S. Ep.[iscop] al Armatei Justinian [Teculescu] și P. S. Teofil fost

Episcop al Argeșului”. A urmat textul inițial: „Suntem de părere și propunem:/ Acești 4 candidați să fie prezentați...”, unde cifra 4 a fost dactilografiată cu aceeași presiune a hârtiei ca și candidații adăugați ulterior.

Emitem ipoteza că, practic, s-a decis „de sus” (Mitropolitul Primat Miron Cristea, Casa regală – Regele Ferdinand I) să se trimită la Cetatea Albă – Ismail un episcop cu mare autoritate și experiență deosebită, care nu putea fi altul decât vrednicul fost protopop de Alba Iulia și vlădică al Armatei, Episcopul Justinian Teculescu, cel ce, în final, a și fost ales. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Marele Colegiu Electoral nu au trebuit „prelucrate” de nimeni în acest scop, în contextul social – politic dat, din cele 237 voturi exprimate, 187 voturi au fost pentru Episcopul Justinian Teculescu (*doc. 6, 8 și 9, anexate*). La urma urmei, nu vedem nimic grav în aceasta, sub imperativul vremurilor de atunci. Basarabienii au spus clar, consemnând aceasta în procesul – verbal ce a fost amintit: „Luând în considerare că actualmente în Basarabia avem numai un candidat vrednic și anume Episcopul (corect Arhiepiscopul – n.n.) Deonisie [Ismaileanul], Vicarul Arhiepiscopiei Chișinăului, pe care îl cunoaștem destul de bine...” (*doc. 1, anexat*).

De fapt, însuși Episcopul Justinian Teculescu, în cuvântarea rostită cu prilejul investiturii de la Palatul Regal, a lăsat să se înțeleagă faptul că această misiune i-a fost cerută expres: „Pronia cerească, prin glasul Marelui Colegiu Electoral, mă trimite, (subl. n.) de la postul de episcop al armatei, la cel de

Arhipăstor sufletesc al fraților noștri de peste Prut” (*doc. 13, anexat*). Adaugă imediat, cu cuvinte ce au o încărcătură aparte de regret și chiar nemulțumire: „Grea peste măsură (subl. n.), mi-ar fi despărțirea de la misiunea sublimă și patriotică (subl. n.), pe care timp de un an și 9 luni am împlinit-o în mijlocul scumpei și bravei noastre armate, dacă despărțirea ar fi identică cu părăsirea (subl. n.)”.

Din păcate, Episcopul Justinian Teculescu a arhipăstorit la Cetatea Albă – Ismail doar șapte ani. S-a stins din viață, răpus de boală, la 16 iulie 1932, la Brașov, într-un sanatoriu, la vârsta de 67 de ani.

Documentele publicate în continuare și pe care noi nu le-am comentat se înscriu în suita celor impuse de normele în vigoare pe tema alegerii, confirmarea alegerii și investirii unui Înalt Prelat al Bisericii Ortodoxe Române, din perioada istorică cercetată.

Mai precizăm că instalarea Episcopului Justinian Teculescu în Catedrala Episcopală de la Ismail s-a făcut a doua zi după investire, adică duminică 21 decembrie 1924¹⁰. Deocamdată nu știm cine a fost Înaltul ierarh din partea Sfântului Sinod care a participat la instalare. Desigur, notificarea aferentă se află în documentele din Arhiva Sfântului Sinod, probabil și în presa vremii. Facem, de asemenea, mențiunea că pe măsura prelucrării pentru cercetare a arhivei ministerului de resort, vom afla unele aspecte esențiale (sub raport administrativ) ale arhipăstoririi Episcopului Justinian Teculescu în Eparhiei Cetatea Albă – Ismail în anii 1924 – 1932.

Dr. Aurel PENTELESCU,
Dr. Gavriil PREDA

Note – Notes

1. Cf. Mircea Păcurariu, *Dicționarul teologilor români*, ed. a doua, Editura Enciclopedică, București, 2002, pp. 134 – 135.
2. Apud Mircea Mușat, Ioa Ardeleanu, *România după Marea Unire*, vol. 2, partea I, 1918-1933, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986, p. 780 subsol.
3. *Idem*.
4. *Ibidem*, p. 781.
5. *Ibidem*.
6. *Ibidem*,
7. *Ibidem*, p. 782, 783.
8. *Ibidem*, p. 784.
9. *Enciclopedia Sovietică Moldovenească*, vol. 8, Chișinău, 1981, p. 130. Apud Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, *op. cit.*, p. 784.
10. Cf. Mircea Păcurariu, *op. cit.*, p. 488.

Anexă

1.

1924 noiembrie 18.

Proces – verbal privind candidații pentru Eparhia Cetatea Albă – Ismail.

[Proces-verbal]

Astăzi 18 noiembrie 1924,

Subsemnații am discutat chestia candidaților cari vor ocupa Scaunul Episcopal din Eparhia Cetății Albe – Ismail devenit vacant în urma alegerii P. S. Episcop Nectarie [Cotlarciuc] ca Mitropolit al Bucovinei.

Luând în considerare că actualmente în Basarabia avem numai un candidat vrednic și anume Episcopul (corect Arhiepiscopul, n.n.) Deonisie [Ismăileanul], Vicarul Arhiepiscopiei Chișinăului, pe care îl cunoaștem destul de bine și având în vedere că din Vechiul Regat ne sunt cunoscuți numai P.C. Galaction D. Cordon, P. S. Ep.[iscop] al Armatei Justinian Teculescu și P. S. Teofil [Mihăilescu] fost Episcop al Argeșului,

Suntem de părere și propunem:

Acești 4 candidați să fie prezentați înaintea Marelui Colegiu Electoral cu rugămintea ca unul dintre dâșii să fie ales ca Episcop al Eparhiei Noastre.

Despre această hotărâre se va comunica autorităților în drept prin deputații noștri P. C. Protoiereu Teodor Dumbravă și P. C. Protoiereu Terentie Belodanov, însoțiți de alți deputați și senatori ai Corpurilor Legiuitoare.

Membrii Consistoriului,

ss/indescifrabil.

ss/indescifrabil.

ss/indescifrabil.

Membrii Controlului Eparhial,

ss/indescifrabil.

ss/indescifrabil.

ss/indescifrabil.

Președintele Congresului Eparhial,

ss/indescifrabil.

* Arhivele naționale. Direcția Arhivelor Istorice Centrale (în continuare sigla ANDAIC), FOND 2719 Ministerul Cultelor și Artelor (în continuare MCA), dosar nr. 12, f. 36.

Note:

1. Un număr de alți 14 protoierei, preoți și diaconi au semnat procesul verbal.

2. Mitropolitul Primat dr. Miron Cristea a notat pe document: „Se aduce la M.[arele] Colegiu Electoral. M.[iron]”.

3. Episcopii Justinian Teculescu și Teofil Mihăilescu sunt adăugați (text dactilografiat) în continuarea celor doi, cu precizarea clară a cifrei 4.

2.

1924 decembrie 11.

Jurnalul Consiliului de Miniștri pentru alegerea de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail.

[Președinția Consiliului de Miniștri]

Nr. 3345

Jurnal

Consiliul de Miniștri în ședința sa de la 11 decembrie 1924, luând în deliberare referatul sub nr. 59973/924, al Domnului Ministru al Cultelor și Artelor, prin care potrivit art. 4 din Legea Sinodală propune a se convoca Marele Colegiu Electoral, prevăzut de art. 1 al citatei legi, pentru alegerea de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, al cărui Scaun este vacant.

Consiliul aprobă propunerea și autoriză pe Domnul Ministru al Cultelor și Artelor să ceară Majestății Sale Regelui cuvenitul Decret de convocare al aceluia Colegiu pentru ziua de 17 decembrie 1924.

[Președintele Consiliului de Miniștri]

ss./ Ion I. C. Brătianu

[Membri]

ss. / Alexandru Lapedatu

ss. / I. G. Duca ș. a.

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.7.

3.

1924 decembrie 12

Raportul Ministrului Cultelor și Artelor către Regele Ferdinand I privind convocarea Marelui Colegiu Electoral

Sire,

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 3345, încheiat în ședința sa de la 11 decembrie 1924, încuviințându-ne potrivit art. 6 din Legea Sinodală, convocarea Marelui Colegiu Electoral, prevăzut la art. 1 din numita lege, spre a proceda la alegerea de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, al cărei Scaun a devenit vacant, în urma alegerii Înalț Prea Sfințitului Nectarie Cotlarciuc, Arhiepiscop și Mitropolit al Bucovinei;

Am onoarea a supune majestății Voastre acest Jurnal, respectuos rugându-Vă să binevoiți a-l aproba și a semna alăturatul Decret, pentru convocarea în ziua de 17 decembrie 1924, a Marelui Colegiu Electoral.

Sunt cu cel mai profund respect,

Sire,

al Majestății Voastre

prea plecat și prea supus servitor,
Ministrul

Cultelor și Artelor,
ss. / Alexandru Lapedatu
Directorul General
al Cultelor,
ss. / Șt. Brădișteanu

Nr. 59.973, 12 decembrie 1924

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.6.

4.

1924 decembrie 13.

Înaltul Decret Regal nr. 4024 pentru convocarea
Marelui Colegiu Electoral

Ferdinand I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională
Rege al României,

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra Raportului Ministrului Nostru Secre-
tar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor sub
nr. 59.973/1924;

Văzând Jurnalul Consiliului Nostru de
Miniștri nr. 3345 încheiat în ședința sa de la 11
decembrie 1924;

Potrivit art. 6 din Legea Sinodală;

Am decretat și decretăm:

Art. 1. – Marele Colegiu Electoral, prevăzut
la art. 1 din suscitata lege, este convocat pentru
ziua de 17 decembrie 1924 spre a proceda la
alegerea de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă –
Ismail, al cărui Scaun este vacant.

Art. 2. – Ministrul Nostru Secretar de Stat la
Departamentul Cultelor și Artelor este însărcinat cu
aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului
Decret.

Dat în București, la 13 decembrie 1924.

ss. / Ferdinand I

Ministrul Cultelor și Artelor,
ss. / Alexandru Lapedatu

Nr. 4024

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.
5, „Monitorul Oficial”, nr. 275, 14 decembrie 1924,
p. 13852.

5.

1924 decembrie 17.

Consistoriu Superior Bisericesc. Tabelul pentru apel
nominal.

Consistoriul Superior Bisericesc.

Apel nominal

pentru alegerea de Episcop la Cetatea Albă

în ziua de 17 decembrie 1924

Î. P. S. Mitropolit Primat, dr. Miron [Cristea]

Î. P. S. Mitropolit al Moldovei,
dr. Pimen [Georgescu]

Î. P. S. Mitropolit al Ardealului, dr. Nicolae [Bălan]

Î. P. S. Mitropolit al Bucovinei,
dr. Nectarie [Cotlarciuc]

Î. P. S. Arhiepiscop al Chișinăului, dr. Gurie [Grosu]

P. S. Episcop al Râmnicului, Vartolomeu [Stănescu]

P. S. Episcop al Romanului, Lucian [Triteanu]

P. S. Episcop al Dunării de Jos, Cosma [Petrovici]

P. S. Episcop al Hotinului, Visarion [Puiu]

P. S. Episcop al Buzăului, Ghenadie [Niculescu]

P. S. Episcop al Constanței, Ilarie

P. S. Episcop al Hușilor, Iacov [Antonovici]

P. S. Episcop al Argeșului, Nichita [Duma]

P. S. Episcop al Armatei, Justinian [Teculescu]

P. S. Episcop al Oradiei – Mari, Roman [Ciorogariu]

P. S. Episcop al Clujului, Nicolae [Colan]

P. S. Episcop al Caransebeșului, Iosif [Bădescu]

P. S. Episcop al Aradului, Ioan [Bălan]

P. S. Arhiepiscop al Piteșteanu

P. S. Arhiepiscop al Teofil Râmnicianu

P. S. Arhiepiscop al Valerian Craioveanu

P. S. Arhiepiscop al Platon Ploieșteanu

P. S. Arhiepiscop al Ipolit Rădăuțeanu

P. S. Arhiepiscop al Gherontie Silisteanu

P. S. Arhiepiscop al Ilarion Băcăoanu

P. S. Arhiepiscop al Dionisie Ismaileanu

P. C. Econom Constantin Nazarie

P. C. Arhim. Iuliu Scriban

P. C. Arhim. Dionisie Simionescu

P. C. Arhim. Ghenadie Corază

P. C. Econom D. Georgescu

P. C. Econom D. Popescu-Moșoaia

P. C. Econom Șt. Iordănescu

P. C. Econom P. Savin

P. C. Econom P. G. Munteanu

P. C. Econom I. Mălăescu

P. C. Econom M. Mârza

P. C. Econom C. Bontea

P. C. Econom A. Ștefănescu

P. C. Econom C. Vasiliu

P. C. Econom I. Negoită

P. C. Econom Șt. Vârgolici

P. C. Econom I. Ciocan

P. C. Econom M. Preoteșcu

P. C. Econom Ip. Tarnavski

P. C. Econom D. Dan

P. C. Econom Gh. Șandru

P. C. Econom V. Tarnavski

Au luat parte la vot 30 de membri ai Sf.
Sinod și Consistoriul Superior Bisericesc.

Președinte,

Mitropolitul Moldovei și Sucevei

ss. / Pimen [Georgescu]

Secretar,

ss. / indescifrabil

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f. 37.

Note:

1. Pe tabel s-a operat prezența și participarea la vot. Au fost 18 absenți, din care: 2 mitropoliți (Mitropolitul Primat dr. Miron Cristea, Mitropolitul Ardealului, dr. Nicolae Bălan), 3 episcopi, 5 arhieri, 18 preoți.

2. Pentru mitropoliți și episcopi eparhiați s-a completat în paranteze drepte numele lor de familie cf. Mircea Păcurariu, *Dicționarul teologilor români*, ed. a doua, Editura Enciclopedică, București, 2002.

6.

1924 decembrie 17.

Proces-verbal al Marelui Colegiu Electoral privind alegerea Episcopului Justinian Teculescu titular al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail.

Marele Colegiu Electoral

Nr. 2

Proces – verbal

Astăzi, 17 decembrie anul 1924, fiind ziua fixată pentru alegerea de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, rămas vacant prin alegerea de Mitropolit al Bucovinei a titularului, P. S. S. Episcopul Nectarie Cotlarciuc, Marele Colegiu Electoral convocat conform Legii Sinodale cu Înalțul Decret Regal nr. 4024 din 13 decembrie a. c. s-a întrunit la orele 3 [p. m.] în sala de ședințe a Adunării Deputaților.

Î. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei (Pimen Georgescu – n.n.), președintele – în lipsa Înalț P. S. S. Mitropolitul Primat (Miron Cristea – n.n.), constatând că Marele Colegiu este în număr declară ședința deschisă și dă citire art. 1, 2 și 3 din Legea sinodală privitoare la alegerea mitropoliților și episcopilor. După care roagă pe D-nii membri al Marelui Colegiu a proceda la vot în ordinea următoare: Sf. Sinod, Consistoriul Superior Bisericesc, Senatul și Adunarea tDeputaților.

Î. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei proclamă următorul rezultat al votului:

Votanți .....247 membri
Buletine anulate .....10 membri
Voturi exprimate .....237 membri
Majoritate absolută .....120 membri

Au întrunit:

P. S. S. Episcopul Teculescu întrunind majoritatea voturilor exprimate este proclamat Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail.

P. S. S. Episcopul Teculescu mulțumește Marelui Colegiu pentru alegerea făcută în persoana Sa.

Î. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei după ce felicită pe noul ales Îi urează păstorire îndelun-

gată, muncă și energie în nobila misiune ce are în acel Episcopat.

După care ședința Marelui Colegiu este declarată închisă.

Președinte,

ss. / Pimen Mitropolitul Moldovei

Secretari:

ss. / P. S. Ghenadie al Buzăului

ss. / indescifrabil

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.2.

7.

1924 decembrie 18.

Adresa Președintelui Marelui Colegiu Electoral către Ministrul Cultelor și Artelor

Marele Colegiu Electoral

Nr. 4

[București,]

1924 decembrie 18

Domnule Ministru,

Am onoarea a vă înainta pe lângă aceasta dosarul nr. 2 al Marelui Colegiu Electoral, coprinzând actele alegerii de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, efectuată în ziua de 17 decembrie curent, în persoana P. S. S. Episcopul Teculescu.

Binevoți a primi, Domnule Ministru, arhierasca Noastră binecuvântare.

Președintele Marelui Colegiu Electoral,

ss / Pimen Mitropolitul Moldovei

Secretar,

ss. / [Episcop] Ghenadie al Buzăului

Domniei Sale

Domnului Ministru al Cultelor și Artelor.

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.12.

8.

1924 decembrie 18.

Raportul Ministrului Cultelor și Artelor către Regele Ferdinand I privind alegerea Episcopului Justinian Teculescu titular al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail

Sire,

Marele Colegiu Electoral prevăzut prin art. 1 din Legea Sinodală, întrunindu-se potrivit Înalțului Decret Regal nr. 4024/1924, în ziua de 17 decembrie 1924, și alegând pentru Scaunul vacant de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail pe Prea Sfințitul Episcop Justinian Teculescu cu o majoritate de 187 voturi, din 247 votanți;

Pe temeiul art. 4 din citata lege, am onoare a supune Majestății Voastre această alegere spre

întărire, respectuos rugându-Vă să binevoiți a semna alăturatul Decret și totodată a-i da investitura cerută de lege.

Sunt cu cel mai profund respect,
Sire,
al Majestății Voastre
prea plecat și prea supus servitor
Ministrul
Cultelor și Artelor
ss. / Alexandru Lapedatu
Directorul General
al Cultelor,
ss. / St Brădișteanu
Nr. 62.027, 18 decembrie 1924

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.9.

9.

1924 decembrie 18.

Înaltul Decret Regal nr. 4092 pentru validarea alegerii Episcopului Justinian Teculescu ca Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail.

Ferdinand I,
Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională
Rege al României,
La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra Raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor sub nr. 62.027/1924;

Văzând că Marele Colegiu Electoral, prevăzut la art. 1 din Legea Sinodală, întrunit în ziua de 17 decembrie 1924, a ales pentru Scaunul vacant de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, pe Prea Sfințitul Episcop Justinian Teculescu cu majoritate de 187 voturi, din 247 votanți;

În puterea art. 4 din citata lege;

Am decretat și decretăm:

Art. 1. – Prea Sfințitul Episcop Justinian Teculescu este întărit în Scaunul de Episcop al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, pentru care a fost ales.

Art. 2. – Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinirea dispozițiilor prezentului Decret.

Dat în București, la 18 decembrie 1924.
ss. / Ferdinand I

Ministrul Cultelor și Artelor,
ss. / Alexandru Lapedatu
nr. 4092

* ADNAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.8.

10.

1924 decembrie 18.

Adresa Casei Regale către Ministrul Cultelor și Artelor

Casa
M. S. Regelui
București, 18 decembrie 1924.

Domnule Ministru,

Ca răspuns la adresa D-voastre nr. 62944, din 18 decembrie crt., am onoarea a vă înștiința din Înaltul Ordin că primirea P. S. S. Episcopului Justinian Teculescu, noul ales al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail va fi sâmbătă 20 decembrie, la orele 12, la Palatul Regal din București cu ceremonialul obișnuit.

Primiți vă rog, Domnule Ministru, încredințarea înaltei mele considerațiuni.

Mareșalul Curții Regale,
General de Divizie Adjutant
ss. / Angelescu

Domniei Sale
Domnului Ministru al Cultelor și Artelor

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.10.

11.

1924 decembrie 19.

Adresa Direcțiunii Generale a C.F.R. către Ministrul Cultelor și Artelor

Direcțiunea Generală
a Căilor Ferate Române
Direcțiunea Mișcării
Nr. 3887 M 2
București,
19 decembrie 1924

Domnule Ministru,

Răspunzând adresei Dvs. nr. 62944 din 19 decembrie a. c., avem onoarea a vă comunica că am luat măsuri a se pune la dispoziția noului ales Î. P. S. S. Episcop de Cetatea Albă – Ismail un vagon clasa I.

Persoanele oficiale care însoțesc pe Î. P. S. S. vor avea legitimațiuni de călătorie prescise de regulament.

Director General,
ss. / indescifrabil
Director Special M.[ișcare],
ss. / indescifrabil
D. Sale
Domnului Ministru al Cultelor și Artelor
Direcțiunea Cultelor,
Loco.

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f.11.

12.

1924 decembrie 20

Programul ceremoniei pentru investitura P. S. S. Justinian Teculescu, Episcop al Cetății Albe – Ismail
Programul
ceremoniei pentru investitura
Prea Sfințitului Justinian Teculescu,
Episcop al Cetății Albe – Ismail

Sâmbătă, 20 decembrie 1924, la ora 12 din zi, se vor afla la Palatul Regal, sala de ceremonii, luând loc în dreapta Tronului:

Înaltul cler și membrii aleși ai Consistoriului Superior aflați în Capitală;
D-nii Miniștri;
D-nii Senatori;
D-nii Deputați;
Înalta Curte de Casație și Justiție;
D-nii: Președinte și Vice-Președinți ai Comisiei interimare a Capitalei;
Rectorul Universității și Decanii Facultăților;
Reprezentării Academiei Române;
D-nii: Prim – Președinte, Președinții și Procurorul General al Curții de Apel;
D-nii: Prim – Președinte și Prim – Procuror al Tribunalului Ilfov;
Dl. Secretar General al Ministerului Cultelor și Artelor;

D-l Director General al Cultelor.

Iar în stânga tronului:

D-nii Generali prezenți în Capitală;

D-l Prefect al județului Ilfov;

La ora 11,45 Cortegiul va porni de la Sfânta Mitropolie în ordinea următoare:

Prefectul Poliției Capitalei;

Două plotoane de cavalerie;

Trăsura Regală cu Î. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei împreună cu P. S. Episcop al Cetății Albe – Ismail nou ales;

Trăsura Regală cu Î. P. S. Mitropolit al Bucovinei cu Î. P. S. Arhiepiscop al Chișinăului;

Trăsura Regală cu P. S. Episcop al Buzăului cu P. S. Episcop al Constanței;

Două plotoane de cavalerie.

Trăsura noului ales va fi escortată de câte 2 maiori sau căpitani.

La intrarea Cortegiului în Curtea Palatului Regal, precum și la plecare, garda va da onorul și muzica va intona „Spre rugăciune”.

Investitura va fi dată Înaltului Prelat nou ales de către M. S. Regele, în sala Tronului, cu ceremonialul prescrist.

După terminarea ceremoniei, Prea Sfințitul Episcop al Cetății Albe – Ismail, nou investit, va fi

condus la Sfânta Mitropolie, Cortegiul formându-se în modul următor:

Prefectul Poliției Capitalei;

Protoierii Capitalei;

Două plotoane de cavalerie;

Arhidiaconul care va purta cârja Prea Sfințitului Episcop nou investit;

Prea Sfințitul Episcop al Buzăului cu Prea Sfințitul Episcop al Constanței, în trăsura Regală;

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Bucovinei, împreună cu Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop al Chișinăului, în trăsura Regală;

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Moldovei și Sucevei cu D-l Secretar General al Ministerului Cultelor și Artelor, în trăsura Regală;

Prea Sfințitul Episcop al Cetății Albe – Ismail, nou investit, cu D-l Ministru al Cultelor și Artelor, în trăsura Regală;

Două plotoane de cavalerie.

Atât la venire cât și la întoarcere toate clopotele bisericilor vor suna.

La ușa bisericii Sfintei Mitropolii, Prea Sfințitul Episcop nou investit va fi primit de către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit și Prea Sfințitul Episcop și Arhieriei, după care va urma rugăciunea obișnuită.

Ținuta pentru civili: frac, cravată și mănuși albe, decorațiuni Mari cruci cu cordon.

Ținuta pentru militari: ținuta de ceremonie în ghete, decorațiuni Mari Crucii cu cordon.

* ANDAIC, fond 2719 MCA, dosar nr. 12/1924, f. 13-14.

Nota:

1. Text tipărit (broșură format A 8, cu 8 pagini) și răspândit celor vizați.

13.

1924 decembrie 20

Cuvântarea Episcopului Justinian Teculescu la investitura Sa, titular al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail, de către Regele Ferdinand I.

Sire,

Pronia dumnezeiască, prin glasul Marelui Colegiu Electoral întrunit la 17 luna curentă, mă trimite de la postul de episcop al armatei, la cel de Arhipăstor sufletesc al fraților noștri de peste Prut.

Grea peste măsură, mi-ar fi despărțirea de la misiunea sublimă și patriotică, pe care timp de un an și 9 luni am împlinit-o în mijlocul scumpei și bravei noastre armate, dacă despărțirea ar fi identică cu părăsirea.

Dar nu înțeleg părăsire, ba chiar nici despărțire, după pulsul inimii mele.

Căci, nu voi înceta nici o clipă din viața mea, de a povățui și de azi înainte și la toate prilejurile pe scumpii noștri ostași la supunerea și credința

cea mai desăvârșită față de Marele și gloriosul lor Comandant, la plinirea completă a celui prea înalt mandat, pe carele în ziua investirii mele de episcop al armatei, mi s-a fost dat de către Maiestatea Voastră, tot din acest înalt loc, rostind: „Sunt sigur că vei găsi în patriotismul Prea Sfinției Tale și a clerului ce vei conduce, destulă râvnă ca să propăvăduiești ostașilor Mei, pe lângă cea mai fierbinte iubire de țară, frumoasele virtuți ostășești, dragostea de steag și credința neclintită în Regele lor”.

Neștearsă pentru totdeauna stă în inima mea această Augustă poruncă și neclintită mi-e voința de a o plini și de azi înainte, cu toată iubirea și credința sufletului meu.

Dar voi face și mai mult. Căci nu numai la vârsta și starea ostășească voi face propăvăduirea mea, ci voi începe de la etatea cea mai fragedă, a fiilor patriei noastre, din casa însăși a părinților lor, de a învăța pe mamele lor, ca întotdeauna să șoptească fiilor lor și să le insufle în inimă toată credința față de Tron și patrie și întreaga datorie, de a fi gata și ei odată când datoria îi va chema să apere și să se jertfească chiar pentru Tron și patrie.

Cu căldură voi descrie apoi, fiilor mei sufletești, de toată vârsta și starea – ca martor ocular – prea frumoasa poveste a Încoronării Primului Rege și Primei Regine a tuturor Românilor, din Alba Iulia lui Mihai Viteazul, atunci când mă voi afla în Cetatea Albă a lui Ștefan cel Mare.

Ca să tresalte de mândria de a fi român, sufletul tuturor; de fericirea de a se vedea liberi frații de pe toate plaiurile, în țara lor liberă, în patria străbună, reîntregită prin jertfa mare a sufletelor de mii de ostași – eroi, conduși la nepieritoare glorie de Marele și Gloriosul lor Căpitan, care Sunteți Maiestatea Voastră.

Sire,

Făcând astăzi repetat (în text repetit – n.n) legământ de supunere și loialitate față de Maiestatea Voastră, cu Maiestatea Sa Regina și Întreaga Dinastie, mai promit că, în noua mea Eparhie, îmi voi da toate silințele de a răspândi prin școală și biserică acea lumină a cunoștinței care e necesară tot omului, atât pentru fericirea pământească cât și cea cerească.

Cerceta-voi cu drag pe eparhiații mei, în toate localitățile lor mari și mici, învățându-i a iubi pe Dumnezeu și pe de aproapele lor, a cinsti legea, a căuta pacea și a o urma pe dânsa, față de toți fii patriei, fără deosebire de credință și neam. Ca unor buni și evlavioși cinstitori ai legii, le voi predica, cu vreme și fără de vreme, ca: „să se supună stăpânilor celor mai înalte, că stăpâniile care sunt, de la Dumnezeu sunt rânduite”, cum ne spune Sf. Apostol Pavel.

Spiritul de evlavie, învățat odinioară de către vlădica Iosif de la Cetatea Albă și cel de luminoasă propoveduire a lui Melchisedec de la Ismail, îmi va potența voința și îmi va hrăni nădejdea, de a păstori cu spor și izbândă pe noii mei eparhiați, cu spor în dragostea de lege și cu izbândă în dragostea de țară, așa că, bunului și gloriosului nostru Rege, din mâinile Căruia primesc astăzi Toiagul de păstorie, să-I pot oferi pe fii mei duhovnicești, întotdeauna, ca supuși aleși, supuși loiali și buni creștini și buni români.

Sire,

Implorând de la Părintele ceresc tot darul cel bun și desăvârșit, asupra anilor de domnie a Maiestății Voastre, domnie lungă și fericită spre binele patriei și strălucirea Tronului, din inimă profundă mulțumitoare, rostesc:

Să trăiți Maiestate.

Să trăiască Maiestatea Sa Regina.

Să trăiască Moștenitorul Tronului și întreaga Dinastie Română.

* „Monitorul Oficial”, nr. 282, 23 decembrie 1924, pp. 13967 – 13968.

14.

1924 decembrie 20

Răspunsul Regelui Ferdinand I la cuvântarea Episcopului Justinian Teculescu, titular al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail

Prea Sfințite Părinte Justinian,

Cu deosebită mulțumire am întărit glasul Marei Adunări, care Te-a chemat la păstoria eparhiei Cetății Albe și Ismailului, încredințându-ți după vechile datini cărja episcopală.

Sunt sigur că mergând în noua eparhie, ca un vrednic urmaș al Înal Prea Sfințitului Nectarie și însuflețit de sfânta amintire a blândului și învățatului Melchisedec, vei desfășura aceeași energică activitate, plină de râvnă duhovnicească, pe care a-i închinat-o până acum scumpei noastre armate, ca întâi Episcop al său.

Sfânta noastră biserică are o înaltă menire, mai ales în aceste timpuri de mari frământări, căci ea este chemată în întâiul rând ca prin luminarea credinței și puterea înțeleptelor îndemnuri să ferească sufletele credincioșilor de căile greșite care duc la zdruncinarea bunelor și sănătoaselor rânduieli sociale. Pe lângă aceasta Ismailul și Cetatea Albă sunt însemnate puncte de strajă ale României la Dunăre și Nistru și nu mă îndoiesc că le vei păzi ca un viteaz purtător al Crucii mângâietoare și biruitoare.

Mulțumindu-ți călduros pentru sentimentele de iubire și devotament ce Ne arătați în cuvinte atât de bine simțite Reginei, Mie și Familiei Mele, îți urez din toată inima o lungă și rodnică păstorie.

* „Monitorul Oficial”, nr. 282, 23 decembrie 1924, p. 13968.

15.

1924 decembrie 20

Descrierea ceremoniei de investire a Episcopului Justinian Teculescu ca titular al Eparhiei Cetatea Albă – Ismail de către Mareșalatul Curții Regale.

Mareșalatul Curții Regale:

Sâmbătă, 20 decembrie, a avut loc la Palatul Regal din București, în prezența M. S. Regelui (Ferdinand I, n.n.) și a A. S. R. Principele Moștenitor (Carol, n.n.), investirea Prea Sfințitului Justinian Teculescu, Episcop al Cetății Albe – Ismail.

La ora 11,45, Prea Sfințitul Episcop însoțit de Î. PP. LL. Mitropolitul Moldovei și Sucevei (Pimen Georgescu, n.n.), Mitropolitul Bucovinei (Nectarie Cotlarciuc, n.n.) și PP. SS. LL. Episcopii Buzăului și Constanței (Ghenadie Niculescu și Ilarie, n.n.), au fost conduși în trăsurile regale de gală, escortate de un escadron de cavalerie, cu ceremonialul obișnuit, de la Sf. Mitropolie la Palatul Regal din București, unde au fost primiți de către Mareșalul Curții Regale și Adjutanții Regali și conduși în salonul de primire.

Anunțându-se sosirea Prea Sfințitului Episcop, Maiestatea Sa Regele și A. S. R. Principele Moștenitor, precedați de Mareșalul Curții și Adjutanții Regali, își fac la ora 12 intrarea în sala Tronului unde se găseau așezați în dreapta Tronului:

D-nii Miniștri;
D-nii Senatori;
D-nii Deputați;
Înalta Curte de Casație și Justiție;
Înalta Curte de Conturi;

D-nii: Președinte și Vice-Președinți ai Comisiei interimare a Capitalei;

Rectorul Universității și Decanii Facultăților;
Reprezentanții Academiei Române;

D-nii: Prim – Președinte, Președinți și Procurorul General al Curții de Apel;

D-nii: Prim – Președinte și Prim – Procuror al Tribunalului Ilfov;

DI. Secretar General al Ministerului Cultelor și Artelor;

D-I Director general al Cultelor.

Iar în stânga tronului:

D-nii Generali prezenți în Capitală;

D-I Prefect al județului Ilfov;

După ce M. S. Regele s-a suit pe Tron, având în stânga pe A. S. R. Principele Moștenitor, Mareșalul Curții și doi Adjutanți Regali, au condus pe P. S. S. Justinian Teculescu, Episcop al Cetății Albe – Ismail, care îmbrăcat în mantia episcopală s-a prezentat M. S. Regelui.

D-I Ministru al Cultelor și Artelor (Alexandru Lapedatu, n.n.) a citit diploma de investire a Înalțului Prelat, iar M. S. Regele i-a încredințat Cârja episcopală.

Prea Sfinția Sa Justinian Teculescu, Episcop al Cetății Albe – Ismail, a ținut următoarea cuvântare:

(...)

M. S. Regele răspunzând Înalțului Prelat a spus:

(...)

În urmă M. S. Regele și A. S. R. Principele Moștenitor s-au întreținut cu Înalțul Prelat, cu Membrii Guvernului și persoanele prezente, iar la ora 12,45 s-au retras, după care Înalțul Prelat a fost reconduc la Sfânta Mitropolie cu același ceremonial ca la venire.

* „Monitorul Oficial”, nr. 282, 23 decembrie 1924, pp. 13967-13968.